

NAAMLIJST VAN PLANTEN

BINNEN DE GEMEENTE APELDOORN, TUSSCHEN DE
JAREN 1850 EN 1878, WAARGENOMEN ¹⁾

DOOR

H. J. KOK ANKERSMIT.

Ranunculaceae. Juss.

Thalictrum flavum L. Op de grens der gemeente
Twello, bij den Teuge.

Anemone nemorosa L. Overal in bosschen en heggen.

Batrachium hederaceum L. Veel in stilstaand en
vlietend water. *Wtt.*

Batrachium divaricatum Schrk. Overal in slooten.

Batrachium hololeucos Lloyd. In slooten op het Wor-
minger veld.

Batrachium penicillatum Dum. Als voren.

Batrachium heterophyllum Wigg. Overal in slooten.

Ranunculus Lingua L. In slooten op den Ankelaar,
het Broekland en in de buurt Oosterhuizen te Beekbergen.

¹⁾ De namen van hen, die reeds vóór 1850 iets omtrent de flora van
Apeldoorn bekend maakten, zijn in deze lijst verkort opgenomen.

Ranunculus Flammula L. Overal in slooten en op lage gronden

Ranunculus acris L. Algemeen in weilanden.

Ranunculus repens L. Algemeen op ruige plaatsen enz.

Ranunculus bulbosus L. In zandige weilanden, niet algemeen.

Ranunculus scleratus L. Hier en daar, nog minder dan de voorgaande.

Ficaria Ranunculoïdes Mönch. In akkermaalsheggen en bosschen.

Caltha palustris L. Veel aan de lagere zijde der gemeente.

Aquilegia vulgaris L. Vond ik éénmaal, verwilderd, onder een akkermaalsheg op den Ankelaar.

Nymphaeaceae. DC.

Nuphar luteum Sm. In den grooten vijver van het Park op het Loo.

Papaveraceae. DC.

Papaver Argemone L. Komt hier en daar in weinige exemplaren voor.

Papaver Rhoeas L. Als voren op moesgronden; op bouwland zelden.

Papaver Rhoeas L. var. *strigosum*. Het Loo. 1872.

Papaver dubium L. Veel op het klaverveld, hieronder vermeld. 1877.

Papaver somniferum L. Ontvlucht uit de kultuur. Boerderij *het Woud* te Beekbergen. 1877.

Chelidonium majus L. Niet zeer algemeen onder heggen.

Fumariaceae. DC.

Fumaria officinalis L. In moeshoven niet algemeen.

Fumaria capreolata L. Onder lage struiken op de buitenplaats *Welgelegen* te Apeldoorn. 1875.

Cruciferae. Juss.

Nasturtium officinale R. Brn. In slooten op den Ankelaar, de Mheen, te Beekbergen, enz.

Nasturtium amphibium R. Brn. Nog al zeldzaam in slooten.

- Nasturtium palustre* DC. Op moesgronden en lage akkers niet algemeen.
- Arabis Gerardi* Bess. Op grasgrond op de boerderij *het Woud* te Beekbergen. 1875. 1 Exemplaar.
- Arabis hirsuta* Scop. Bij de vorige in meerdere exemplaren.
- Cardamine sylvatica* Link. Bosch *de Eendracht*, onder struiken. 1874.
- Cardamine hirsuta* L. Op vette gronden onder hak-hout, zeldzaam.
- Cardamine pratensis* L. Algemeen.
- Cardamine amara* L. Beekberger Woud *Wtt.* vóór 1850. K. Ank. 1853. Langs de Griftbeek te Apeldoorn 1852 en later.
- Sisymbrium officinale* L. Onder heggen en op ruige plaatsen, algemeen.
- Sisymbrium Alliaria* Scop. Bij de 2^e sluis van het Apeldoornsche kanaal; onder hooge boomen achter het paleis het Loo.
- Sisymbrium Thalianum* Gaud. Hier en daar in tuinen.
- Erysimum Cheiranthoides* L. Op moesgronden; zelzaam op bouwland.
- Erysimum orientale* R. Brn. In vele exemplaren vond ik deze plant onder bruine Boonen, in 1872, op een terrein dat jaren lang als houtwal had gediend. Door het wieden is de plant aldaar verdwenen. In 1851 vond ik haar op bouwland achter Hunderen te Twello en in 1877 in groote hoeveelheid aan het *Pothoofd* te Deventer.
- Erucastrum Pollichii* Flor. Frih. Dezen zomer (1877) nam ik de plant waar in enkele exemplaren op een nieuw aangelegden grindweg langs het kanaal alhier, blijkbaar aldaar aangevoerd met grind uit de Waal. Voorts nog aan de nieuwe losplaats, op eene plek waar Waalsteen hadden gestaan.
- Draba verna* L. Algemeen op bouwland.
- Camelina microcarpa* Andrz. Hier en daar verwilderd.

Thlaspi arvense L. Nu en dan in tuinen en op bouwland.

Teesdalia nudicaulis B. Brn. Algemeen op schrale plaatsen.

Lepidium ruderales L. In 1872 overvloedig langs wegen in het voormalige Beekbergerwoud, en in 1875 veel langs den spoordijk in de buurt Wormingen, op de zwarte aardbekleding van gronden, onmiddellijk daaraan grenzende. Thans aldaar nog aanwezig.

Capsella Bursa Pastoris Münch. Algemeen.

Senebiera Coronopus Poir. Eens op moesgrond in 1872 gevonden, doch sedert verdwenen.

Senebiera didyma Pers. In 1853 nam ik deze plant en thans nog alle jaren waar, in de omgeving van de lederfabriek te Apeldoorn. Zeer zeker is zij daar aangevoerd met Palermo-Sumak, die, na gebruikt te zijn, op de algemeene mestvaalt komt en zoo verspreid wordt. Door de zwaarte der zaden, en daar geen vogels deze verplaatsen, blijft de plant lokaal. De planten, te Leiderdorp gevonden, hebben waarschijnlijk denzelfden oorsprong van de lederfabriek te Leiden.

Raphanus Raphanistrum L. Zeer algemeen.

Violaceae. DC.

Viola palustris L. Aan slootkanten op de lage kant der gemeente. Veel te Beekbergen.

Viola odorata L. Park te Loo, weinig.

Viola sylvatica Fries. Grenzen der gemeente bij de Kar. Vroeger in 't Beekbergerwoud. Soerensche bosch Wtt.

Viola canina L. Vrij algemeen.

Viola canina L. var. *ericetorum*. Veel op lage heidevelden.

Viola lancifolia Thore. Heide bij Apeldoorn, Loenen, etc. Wtt. Buurt Wormingen, weinig, 1852. K. Ank.

Viola tricolor L. var. *arvensis*. Algemeen op moesgronden.

Droseraceae. DC.

Drosera rotundifolia L. Zeer algemeen.

Drosera intermedia Hayne. Zeer algemeen.

Polygaleae. Juss.

Polygala vulgaris L. var. *oxyptera*. Langs wegen vrij algemeen.

Polygala mutabilis Dum. Eenmaal aangetroffen in Krepelsbosch.

Sileneae. DC.

Saponaria officinalis L. Zeldzaam op wallen en onder heggen op den Ankelaar en te Broekland.

Silene inflata Sm. Eenmaal op weiland op de bouwhoeve het Woud te Beekbergen. Is thans aldaar verdwenen.

Lychnis Flos Cuculi L. Algemeen op lage weilanden.

Lychnis vespertina Sibth. Trof ik aan onder rogge te Nieuw-Millingen en dit jaar op een klaverveld alhier, zie hieronder.

Lychnis diurna Sibth. Aan de lage zijde op den Ankelaar en te Broekland. Aan de hooge zijde te Hoog-Soeren in akkermaalsbosch.

Agrostemma Githago L. Aan de grens der gemeenten Nijbroek en Voorst. Zeldzaam. Buurt Wormingen 1878 overvloedig.

Alsineae. DC.

Sagina procumbens L. var. *humilis*. Algemeen.

Sagina procumbens L. var. *fontana* Fr. Enkel in moeshoven.

Sagina nodosa E. M. Algemeen op drassige plaatsen.

Spergula arvensis L. var. *vulgaris* Bonn. Algemeen.

Lepigonum rubrum Walhjb. Vrij algemeen op zand.

Moehringia trinervia Clairv. Onder boomen in het Park en het Soerensche bosch.

Holosteum umbellatum L. In 1873 op zandig bouwland aan de Loolaan te Apeldoorn. Is overigens nergens te vinden.

Stellaria media Vill. Algemeen op moesgronden.

Stellaria Holostea L. Ook zeer algemeen op schaduwachtige plaatsen.

Stellaria glauca *Witt.* In slooten te Wormingen, Ankelaar, Broekland, Beekbergen enz.

Stellaria Dilleniana *Mönch.* Zeer algemeen.

Stellaria graminea *L.* Op weiland, onder heggen, veel minder algemeen.

Stellaria uliginosa *Murr.* Op den Ankelaar, te Broekland, Beekbergen.

Malachium aquaticum *Fr.* Bij den Stinkmolen, overigens zeer zeldzaam.

Cerastium glomeratum *Thuil.* Algemeen op zandgronden.

Cerastium semidecandrum *L.* Veel minder algemeen dan de voorgaande.

Cerastium triviale *Link.* Veel op grazige plaatsen.

Cerastium arvense *L.* Kanaaldijk onder Wormingen, enz.

Elatineae Cambess.

Elatine hexandra *DC.* Veel langs de boorden van 't Kanaal naar Dieren. K. Ank. Uddelermeer. Unio. 1849.

Lineae DC.

Linum catharticum *L.* Veel op drassige plaatsen en heidevelden.

Radiola linoïdes *Gm.* Zeer algemeen in de geheele gemeente.

Malvaceae R. Brn.

Malva sylvestris *L.* In de buurt van boerenwoningen op het Loo, verwilderd.

Malva vulgaris *Fr.* Veel te Beekbergen en Loenen, voorts te Uttel en Meerveld.

Tiliaceae Juss.

Tilia grandifolia *Ehrh.* Hier en daar aangeplant.

Tilia parvifolia *Ehrh.* Als de voorgaande, doch meer algemeen.

Hypericaceae DC.

Hypericum perforatum *L.* Algemeen.

Hypericum humifusum *L.* Vrij algemeen.

Hypericum quadrangulum L. Zeer enkel onder Beekbergen en op den Ankelaar.

Hypericum pulchrum L. Langs den rijksweg in het Soerensche bosch, bij het Tolhuis; Kok Ank. Hoenderloo Lac.

Hypericum montanum L. Werd te Hoenderloo aangetroffen. Lac. 1878. K. Ank.

Hypericum elodes L. Slooten a/d Zutphenschen weg. Veel aan het Bleeke Meer te Uttel.

Acerineae DC.

Acer Pseudoplatanus L. Aangeplant.

Acer campestre L. Aangeplant.

Geraniaceae DC.

Geranium pusillum L. Onder heggen enz., vrij algemeen.

Geranium dissectum L. Zeer enkel op klavervelden; met zaaizaad ingevoerd.

Geranium molle L. Onder heggen hier en daar.

Geranium Robertianum L. z. Weinig algemeen.

Erodium cicutarium L'Hér. In 1877 op klaverland aangetroffen.

Erodium pimpinellifolium. DC. Zeer algemeen.

Balsamineae Rich.

Impatiens Noli tangere L. Onder hakhout bij den Teuge, grensgemeente Twello.

Oxalideae DC.

Oxalis Acetosella L. Veel onder kreupelhout te het Loo en Beekbergen.

Oxalis stricta L. Veel in moeshoven.

Celastrineae R. Brn.

Rhamnus Frangula L. Zeer algemeen.

Papilionaceae L.

Ulex europaeus L. Alleen op de heide achter Schoonbroek, buurt Ankelaar.

Sarothamnus vulgaris Wimm. Veel op heidevelden en in bosschen.

Genista pilosa L. Minder algemeen op heidevelden.

- Genista anglica* L. Zeer algemeen op heidevelden.
- Ononis spinosa* L. Op de grens der gemeente Nijbroek zeldzaam.
- Medicago lupulina* L. Zeer algemeen op weilanden.
- Medicago maculata* W. Reeds in 1853 waargenomen om en bij de lederfabriek te Apeldoorn; met Sumak aangevoerd. Vertoont zich nog telken jare met de volgende op dezelfde plaats.
- Medicago denticulata* W. Als bovenstaande.
- Trifolium pratense* L. Algemeen verbouwd.
- Trifolium medium* L. Eenmaal op den Teuge gevonden onder hakhout.
- Trifolium arvense* L. Bermen der Deventer en Zutfensche straatwegen. Overigens zeldzaam.
- Trifolium incarnatum* L. Wordt nu en dan verbouwd.
- Trifolium repens* L. Komt hier en daar voor.
- Trifolium procumbens* L. In 1877 op een klaverveld bij groote hoeveelheden waargenomen, zie hieronder.
- Trifolium minus* Relh. Zeer algemeen.
- Lotus corniculatus* L. Algemeen.
- Lotus uliginosus* Schrank. idem.
- Coronilla scorpioides* Koch. In 1872 gevonden onder struiken bij de lederfabriek te Apeldoorn, ingevoerd met Sumak. Zie hieronder.
- Ornithopus perpusillus* L. Zeer algemeen.
- Ornithopus sativus* Brot. Verwilderd gevonden langs den Deventer straatweg bij Hohenheim en op de Mheen te Apeldoorn. 1876.
- Vicia Cracca* L. Komt weinig voor, slechts nu en dan op weiland of aan het Kanaal.
- Vicia sepium* L. Zeer zeldzaam.
- Vicia angustifolia* Roth. var. *segetalis*. Niet algemeen op roggevelden.
- Ervum hirsutum* L. Algemeen.
- Lathyrus pratensis* L. Spaarzaam op vochtige weilanden.

Orob. tuberosus L. Vond ik in 1872 veel te Hoenderloo aan de wegen. Hare variëteit *tenuifolius Koch*, in 1855 door Lac. het eerst aldaar waargenomen, vond ik in 1872 overvloedig terug en in 1876 op de hooge Soeren-sche heide bij het zoogenoemde Observatorium.

Amygdaleae Juss.

Prunus spinosa L. Is zeer algemeen, terwijl
Prunus fruticans Weihe voor het eerst in 1875 door mij werd waargenomen, met de voorgaande, bij den waterkorenmolen te Beekbergen.

Prunus Padus L. Broekland, Beemte, Ankelaar enz. in akkermaalsheggen, enz.

Rosaceae Juss.

Spiraea salicifolia L. Veel aan slooten in de Mheen; vroeger ook in de Pasch.

Spiraea Ulmaria en var. *denudata Hayne*. De soort zeer algemeen, de var. minder.

Geum urbanum L. Redelijk algemeen naar den lagen kant.

Geum rivale L. Beekbergerwoud 1853. Kok Ank. Vóór 1853 *Wtt.* Thans 1878 nog in de buurt te vinden.

Rubus Idaeus, L. Zeer enkel in het bosch van het Park op het Loo.

Rubus vulgaris Whe. Vrij algemeen.

Rubus Sprengelii W. Apeldoorn; De Bruijn.

Rubus caesius L. Zeldzaam.

Fragaria vesca L. Vrij algemeen in heggen, enz.

Comarum palustre L. Algemeen in slooten.

Potentilla anserina L. Komt tamelijk algemeen voor.

Potentilla reptans L. Meer dan de vorige.

Potentilla procumbens Sibth. Eens onder heggen bij de *Eendracht* door mij gevonden.

Potentilla Tormetilla Sibth. Zeer algemeen.

Potentilla verna L. Komt weinig voor.

Potentilla albo-sterilis Garcke. Kwam vroeger in het Beekbergerwoud voor.

Agrimonia Eupatorium L. Zeer enkel op de grens der gemeente Nijbroek.

Rosa cinnamomea L. Eene enkele maal verwilderd aangetroffen.

Rosa canina L. *Spec.* Algemeen.

Sanguisorbeae Lindl.

Alchemilla arvensis Scop. Algemeen.

Pomaceae Lindl.

Crataegus Oxyacantha L. 1878. Zeldzaam.

Crataegus monogyna Scop. Algemeen.

Sorbus Aucuparia L. Algemeen in heggen, enz.

Amelanchier Canadensis T. en G. In 1874 onder een akkermaalsheg bij den Kopermolen de Vlijt aangetroffen.

Onagraridae Juss.

Epilobium angustifolium L. Verspreid, niet algemeen.

Epilobium hirsutum L. In slooten van de boerderij het Woud te Beekbergen, zeer zelden. 1877. — In 1853 veel in het bosch zelf.

Epilobium montanum L. Algemeenste soort.

Epilobium palustre L. Ook zeer algemeen.

Epilobium tetragonum L. Zeldzaam naar de kanten van Broekland.

Oenothera biennis L. Gekweekt in boerentuinen. Komt zeer enkel verwilderd voor.

Isnardia palustris L. Loenen (gemeente Apeldoorn). Flora Oudemans.

Circaea lutetiana L. Vroeger 1853 veel in het Beekbergerwoud, thans aldaar verdwenen; doch komt nog voor achter den waterval in het Park op het Loo.

Haloragae R. Brn.

Myriophyllum verticillatum L. Veel in slooten op den Ankelaar, in Broekland, enz.

Myriophyllum alterniflorum DC. Is hier zeer algemeen in slooten en in het kanaal.

Callitrichineae Link.

Callitriche stagnalis Scop. Veel in slooten, buurt Wormingen.

Callitriche vernalis Kütz. Veel in slooten, buurt Wormingen.

Callitriche autumnalis L. In de Griftbeek.

Lythraeae Juss.

Lythrum Salicaria L. Kanaal naar Hattem, Vaassensche grens. Overigens zeldzaam.

Peplis Portula L. Vrij algemeen in stilstaand water.

Portulacaceae Juss.

Montia minor Gmel. Zeldzaam op bouwlanden. Eierstreek; bij het Fort, enz.

Montia rivularis Gmel. Slooten in de buurt Wormingen.

Paronychieae Hil.

Corrigiola littoralis L. Kwam vroeger voor in den Nieuwen Enk te Apeldoorn. Thans nog op bouwlanden en heidestroken bij Asselt.

Illecebrum verticillatum L. Zeer algemeen.

Scleranthaeae Link.

Scleranthus annuus L. Zeer algemeen.

Crassulaceae DC.

Sedum purpurascens Koch. Zeer zeldzaam op het Loo, den Ankelaar en het Broekland.

Sedum acre L. Wordt als randplant in tuinen gekweekt.

Sempervivum tectorum L. Alleen aangeplant op boerendaken.

Grossulariaeae DC.

Ribes nigrum L. Kwam vroeger veel voor in het Beekbergerwoud 1853. Thans aldaar door kultuur verdwenen.

Saxifrageae Vent.

Chrysosplenium alternifolium L. In 1853 in grooten getale in het Beekbergerwoud en bij den Teuge op weiland aangetroffen. Thans, 1877, op beide plaatsen door kultuur verdwenen. Komt echter nog veel voor langs de Groote Wetering bij de Kar, grensgemeente Voorst.

Chrysosplenium oppositifolium L. In het Beekbergerwoud vóór 1850 door Wttewaai aangetroffen. Door mij in 1853 in de buurt Engeland onder Beekbergen aan beekjes; alwaar de plant ook verdwenen is.

Umbelliferae Juss.

Hydrocotyle vulgaris L. Algemeen op lage moerassige plaatsen.

Cicuta virosa L. Komt in de gemeente alleen voor in het Bleeke Meer te Uttel, waar ik de plant aantrof in 1875.

Helosciadium inundatum Koch. Zeer algemeen in slooten.

Aegopodium Podagraria L. Overal.

Carum Carvi L. Op het Ossenveld en in de Eierstreek.

Pimpinella magna L. Vond ik dezen zomer in een exemplaar op het weiland »Ossenveld.»

Pimpinella Saxifraga L. Aan de Zutfensche weg en op den kanaaldijk naar Dieren.

Pimpinella Saxifraga L. var. *dissectifolia*. Zutfensche weg.

Berula angustifolia Koch. Beemte. Ankelaar. Beekbergen.

Sium latifolium L. In slooten te Beekbergen en op den Ankelaar.

Oenanthe fistulosa L. Vrij algemeen in slooten.

Oenanthe Phellandrium Lam. Veel zeldzamer dan de voorgaande. Komt voor in slooten bij het woud te Beekbergen, de Beemte, Ankelaar, Broekland en het Loo.

Aethusa Cynapium L. Heb ik niet anders aangetroffen dan op moesgronden in de Eierstreek (kom van het dorp).

Angelica sylvestris L. Meer bepaald voorkomend te Noord-Apeldoorn, Beemte, Ankelaar; op droge plaatsen te Uttel en op het Hof aldaar.

Peucedanum Chabraei Rich. Komt alhier voor volgens de Flora van Nederland door Oudemans, pag. 185.

Thysselinum palustre Hoffm. Is hier zeer algemeen.

Pastinaca sativa L. Uiterst zeldzaam. In 1877 veel bij den Deventertol.

Heracleum Sphondylium L. Zeldzaam. Veel in de buurt Oosterhuizen te Beekbergen.

Daucus Carota L. Veel op weilanden in de Mheen en het Ossenveld, overigens nog al zeldzaam.

Torilis Anthriscus Gmel. Trof ik niet anders aan dan in het Park op het Loo en in de buurt Oosterhuizen te Beekbergen.

Torilis helvetica Gm. Op een klaverveld alhier 1877, zie hieronder.

Torilis nodosa Gaertn. Id. Id.

Scandix Pecten Veneris L. Id. Id.

Anthriscus sylvestris Hoffm. Algemeen, doch niet overvloedig.

Anthriscus Cerefolium Hoffm. Eenmaal aangetroffen in eene weide te Broekland.

Chaerophyllum temulum L. Algemeen.

Araliaceae Juss.

Hedera Helix L. Kwam vroeger overvloedig voor in het Beekbergerwoud. Nog hier en daar in bosschen. Park 't Loo.

Caprifoliaceae Juss.

Adoxa Moschatellina L. Vroeger zeer veel in het Park op het Loo, thans daar niet meer te vinden.

Sambucus nigra L. Komt zelden verwilderd voor.

Viburnum Opulus L. Algemeen in heggen.

Lonicera Periclymenum L. Algemeen.

Stellatae L.

Sherardia arvensis L. Eens, in enkele exemplaren, in de buurt van de lederfabriek te Apeldoorn. In 1877 overvloedig op het klaverveld hieronder vermeld. Met sumak aangevoerd.

Galium Aparine L. Zeer algemeen.

Galium uliginosum L. Te Noord-Apeldoorn, Ankelaar, Beemte.

Galium palustre L. Zeer algemeen.

Galium verum L. Alleen aangetroffen in de buurt Engeland te Beekbergen, te Ugchelen, Hoog-Soeren en te Loenen.

Galium Mollugo L. Zeer algemeen.

Galium saxatile L. Minder algemeen.

Valerianeae DC.

Valeriana officinalis L. var. *Sambucina.* Algemeen.

Valeriana dioica L. Minder algemeen, vooral in het Noord-Oostelijk gedeelte der gemeente.

Valerianella olitoria Poll. Onder koren aan de grenzen der gemeenten Nijbroek en Twello.

Dipsaceae Juss.

Dipsacus sylvestris Mill. Aan slooten op de grens der gemeente Nijbroek.

Succisa pratensis Mönch. Zeer algemeen.

Scabiosa Columbaria L. Apeldoorn. Büse. De plant schijnt echter verdwenen, althans ik heb haar steeds te vergeefs gezocht.

Compositae Adans.

Eupatorium cannabinum L. Zeer algemeen.

Tussilago Farfara L. Eene kleiplant zijnde, is het niet te verwonderen, dat ik haar slechts een paar malen aantrof, zonder stand te houden.

Aster brumalis N. ab E. In 1876 in tamelijke hoeveelheid gevonden aan de Griftbeek tusschen de Ram en Jonas.

Bellis perennis L. Algemeen.

Erigeron canadensis L. Komt weinig en dan nog spaarzaam voor.

Erigeron acris L. Op de heide bij Waterloo en op de heide achter Wenum in enkele exemplaren.

Solidago Virga aurea L. Veel in de Hoenderloosche bosschen.

Bidens tripartita L. Vrij algemeen in slooten door de geheele gemeente.

Bidens cernua L. Komt veel minder algemeen voor. Veel op den Ankelaar, Broekland, het Loo, enz.

Filago minima Fr. Zeer algemeen op droge gronden en heidestreken.

Gnaphalium sylvaticum L. Minder algemeen in bosschen en langs wegen.

Gnaphalium uliginosum L. Algemeen op vochtige plaatsen.

Gnaphalium dioicum L. Algemeen op heidevelden.

- Artemisia vulgaris* L. Zeer zeldzaam. Eendracht. Beekbergen. Uttel.
- Tanacetum vulgare* L. Vrij algemeen.
- Achillea Ptarmica* L. Menigvuldig op lagere plaatsen.
- Achillea Millefolium* L. Meer dan de vorige overal voorkomend.
- Anthemis arvensis* L. Algemeen op bouwlanden.
- Matricaria Chamomilla* L. Komt nu en dan onder rogge voor. Is tamelijk zeldzaam.
- Chrysanthemum Leucanthemum* L. Zeer algemeen. Komt op klavervelden meest het 2^e jaar en verdwijnt dan met het natuurlijke gras.
- Chrysanthemum Parthenium* Pers. Vond ik slechts eenmaal in 1853 onder Broekland.
- Chrysanthemum inodorum* L. Zeldzaam op de grens der gemeente Nijbroek.
- Chrysanthemum segetum* L. Vertoont zich nu en dan op de verschillendste plaatsen in grooten getale, doch is veel minder algemeen dan *Chrys. Leucanthemum*.
- Arnica montana* L. Overvloedig op weilanden in het Noord-Oosten der gemeente Apeldoorn, de Beekbergische hooilanden en het Ugchelsche bosch.
- Cineraria palustris* L. In 1853 was deze plant overvloedig in slooten op de Mheen; dit jaar in enkele exemplaren bij de 2^e sluis van 't kanaal.
- Senecio vulgaris* L. Algemeen.
- Senecio sylvaticus* L. Idem, vooral gaarne op versch gespitte zandgronden.
- Senecio sylvaticus* var. *denticulatus* Muller. Onder hakhout in het Park op het Loo. 1874.
- Senecio aquaticus* Huds. In slooten langs den Zutfenschen straatweg. Ook te Beekbergen.
- Cirsium lanceolatum* Scop. Algemeen.
- Cirsium palustre* Scop. Minder algemeen.
- Cirsium anglicum* Lam. Hoogst zeldzaam. Ik vond haar op een klein strookje leemgrond in Krepelsbosch en

- in 1876 als 2^e groeiplaats op een leemachtig plekje in Wor-
mingen.
- Cirsium arvense Scop.* Zeer algemeen.
- Carduus crispus L.* Zeer algemeen, met gewone en witte
bloemhoofdjes.
- Lappa minor DC.* Komt hier en daar voor.
- Centaurea nigra L.* Vrij algemeen op weilanden en aan
wegen.
- Centaurea Cyanus L.* In koornvelden niet altijd en niet
overal.
- Lapsana communis L.* Zeer algemeen.
- Arnoseris pusilla Gaertn.* Algemeener dan de voorgaande.
- Thrinicia hirta Roth.* Op bouwlanden naar de Ankelaar-
zijde.
- Leontodon autumnalis L.* Vrij algemeen.
- Tragopogon pratensis L.* Overal, doch spaarzaam.
- Scorzonera hispanica L. var. glastifolia Willd.*
en var. *asphodeloides Willd.* Veel heb ik deze voer
het eerst aangetroffen in 1872 te en om Hoenderloo, op en
aan de wegen en in de bosschen. Verder in 1874 bij groote
hoeveelheden op de heide tusschen het Ugchelsche Bosch en
Hoenderloo. In 1876 op hooge heiden bij den Hoogen Duivel
tusschen de Hoog-Soerensche en Elspeter bosschen, en nu
in 1877 in een paar exemplaren op de Kootwijker heide
beziijden de Hoog-Soerensche bosschen. De beide eerste en
twee laatste groeiplaatsen liggen uren van elkander verwijderd.
- Hypochoeris glabra L.* Zandgronden op het Loo. Over-
rigens zeldzaam.
- Hypochoeris radicata L.* Zeer algemeen in lage wei-
landen.
- Taraxacum officinale Wigg.* Algemeen.
- Lactuca muralis Fres.* Bosch de Eendracht en Park het
Loo.
- Sonchus oleraceus L.* Veel in moeshoven.
- Sonchus asper L.* In moeshoven en op bouwlanden, veel
algemeener dan de voorgaande.

Sonchus palustris. In een laag bosch op de grens van Nijbroek.

Crepis tectorum L. Niet zeer algemeen.

Crepis virens Vill. Meer algemeen dan de voorgaande soort.

Barkhausia setosa DC. Heb ik veel in een klaverveld in de kom der gemeente aangetroffen, in 1876 en 1877.

Met de inbeslagneming van het terrein voor aanbouw zal de plant waarschijnlijk verloren gaan.

Hieracium Pilosella L. Is hier zeer algemeen.

Hieracium Auricula L. Met de voorgaande op gelijke terreinen, doch minder.

Hieracium pratense Tausch. Als de vorige soort.

Hieracium vulgatum Fries. In het Park bij de groote vijver op het Loo. Spaarzaam.

Hieracium tridentatum Fries. Algemeenste soort.

Hieracium rigidum Hartm. Bij de woeste Hoeve; Unio. 1849.

Hieracium umbellatum L. Komt minder algemeen voor.

Ambrosiaceae Link.

Xanthium spinosum L. Vond ik in één exemplaar op bouwland bij de lederfabriek te Apeldoorn in 1866. Het zaad dezer plant werd aldaar aangevoerd met wol van Buenos-Ayres schapenvellen, die vol klisseñ zit. Klaarblijkelijk heeft ze haar terrein daar niet gevonden, anders waren er meer opgeslagen.

Ambrosia Artemisaefolia L. In 1875 vond ik deze plant in groote hoeveelheid in klaverland, blijkbaar met Amerikaansch zaad ingevoerd. Evenmin als de vorige is de plant meer te vinden. In 1878 weder aangetroffen op een ander terrein.

Lobeliaceae Juss.

Lobelia Dortmanna L. Heb ik binnen de grenzen der gemeente nog niet aangetroffen, wel een uur daar buiten in een heideplas, richting Barneveld.

Campanulaceae Juss.

Jasione montana L. Algemeen, ook met witte hoofdjes.

Phyteuma nigrum *Schmidt*. In 1850 plukte ik de plant in het Beekbergerwoud. Nog enkel komt zij in de buurt der bouwhoeve *het Woud* voor.

Campanula rotundifolia *L.* Zeer algemeen.

Campanula Rapunculoides *L.* Komt hier en daar in tuinen onder struiken voor. Voorts in Orden en Hoog-Soeren.

Campanula persicifolia *L.* Vond ik eens in 1852 op een vochtig weiland alhier. Heeft zich niet verspreid.

Vaccineae *DC.*

Vaccinium Myrtillus *L.* Algemeen in de Soerensche en andere bosschen.

Vaccinium Vitis Idaea. Idem, idem, doch minder menigvuldig.

Ericineae *Desv.*

Andromeda polifolia *L.* Veel in het Kootwijkerveen, even buiten de grenzen der gemeente.

Calluna vulgaris *Salisb.* Algemeen.

Erica Tetralix *L.* Minder algemeen dan de vorige.

Pyrolaceae *Lindl.*

Pyrola rotundifolia *L.* Zeldzaam. Ik vond ze in de bosschen van de Mheen en op Laag-Buurlo; door de kultuur verdwijnt zij langzaam.

Pyrola minor *L.* Ook niet algemeen. Was vroeger veel in de Pasch, thans door terreinverandering aldaar weg. Nog hier en daar in het Park en op Laag-Buurlo voorkomend.

Monotropeae *Nutt.*

Monotropa Hypopitys *L.* var. *hirsuta*. In de Soerensche en Wiesselsche bosschen op enkele plekjes zeldzaam. Ook vond ik haar in 1875 in het Park op het Loo.

Aquifoliaceae *DC.*

Ilex Aquifolium *L.* Hoog-Buurlosche bosch, Orden, Waterloo, met de kultuur verdwijnend.

Apocynae *R. Br.*

Vinca minor *L.* Op ééne enkele plaats in het Park op het Loo. Vroeger veel in de Pasch.

Gentianeae Juss.

Menyanthes trifoliata L. Verspreid. Veel in de Dalhoven op de Beemte. Beekbergen en Loenen.

Limnanthemum Nymphaeoides Link. In het kanaal naar Hattem op de grens van Vaassen.

Gentiana Pneumonanthe L. Algemeen.

Cicendia filiformis Richb. Hier en daar op moerassige plaatsen.

Erythraea Centaurium Pers. Trof ik in 1852 menigvuldig aan op eene weide in Broekland. Na dien tijd nergens anders meer.

Convolvulaceae Juss.

Convolvulus sepium L. Algemeen.

Cuscuta Europaea L. Eenmaal, in 1853, op *Urtica* door mij gevonden.

Cuscuta Epithymum L. Komt veel voor op *Calluna*. In 1877 vond ik haar op *Trifolium pratense* op het meergenoemde klaverveld.

Boragineae Desv.

Symphitum officinale L. Komt zeer weinig voor.

Echium vulgare L. Eenmaal vond ik één exemplaar, dat geen stand heeft gehouden.

Lithospermum arvense L. In 1853 vond ik deze op den Ankelaar op kleiachtigen bodem. In 1874 op den Teuge op de grens der gemeente Twello. Dus zeldzaam.

Myosotis palustris With. Zeer algemeen.

Myosotis strigulosa Richb. In 1853 op den Teuge aangetroffen, heb ik ze later veel langs het kanaal naar Dieren opgemerkt.

Myosotis intermedia Lk. Zeer algemeen.

Myosotis versicolor Pers. Algemeener nog dan de voorgaande.

Solaneae Juss.

Solanum humile Bernh. Soerensche bosch. 1853.

Solanum nigrum L. Overal.

Solanum Dulcamara L. Is vrij zeldzaam, te Loenen, in het Beekbergerwoud en te Broekland.

Atropa Belladonna L. Komt sedert jaren voor op een drogen wal op de buitenplaats *Welgelegen*.

Datura Stramonium L. Sporadisch nu en dan in moeshoven.

Verbasceae Barth.

Verbascum nigrum L. Vond ik in 1852 te Beekbergen; komt daár nog altijd voor, alsook te Hoog-Soeren.

Scrophularia nodosa L. Is zeer algemeen.

Scrophularia Balbisii Horn. Aan de Beek te Beekbergen, alwaar ik deze plant in 1852 plukte, is ze niet meer.

Antirrhineae Juss.

Antirrhinum Orontium L. Komt vrij algemeen voor.

Linaria vulgaris Mill. Algemeen.

Digitalis purpurea L. Na in 1852 door mij in Wormingen gevonden te zijn, is zij verdwenen.

Veronica scutellata L. Slechts hier en daar. Veel in slooten op den Ankelaar, de Mheen, 't Loosche broek, Beekbergen.

Veronica Anagallis L. Veel zeldzamer dan de voorgaande soort.

Veronica Beccabunga L. var. β . *limosa*. Op bepaalde, doch weinige plaatsen zeer menigvuldig.

Veronica Chamaedrys L. Algemeen.

Veronica officinalis L. Als de vorige soort.

Veronica serpyllifolia L. Zeer algemeen.

Veronica arvensis L. Weinig op moesgronden.

Veronica agrestis L. Slechts zelden op moesgrond aangetroffen.

Veronica hederæfolia L. Slechts op vette moesgronden. Komt op geen bouwakkers alhier voor.

Rhinanthaceae Koch.

Melampyrum arvense L. Als ware kleiplant is het geen wonder, dat ik deze maar eens onder tarwe te Beekbergen vond, waar zij spoedig weder verdwenen is.

Melampyrum pratense L. Een der algemeenste boschplanten.

Pedicularis sylvatica L. Zeer algemeen op natte heide- en broekgronden.

Pedicularis palustris L. Zeldzamer dan de vorige.

Rhinanthus minor Ehrh. Is zeer algemeen op droge gronden.

Rhinanthus major Ehrh. Komt weinig langs 't Kanaal voor.

Euphrasia officinalis L. Met variëteiten. Zeer algemeen.

Euphrasia Odontites L. Sporadisch in een enkel exemplaar. In 1872 onder Wormingen menigvuldig op een korenveld, met zaaizaad ingevoerd; thans nog aanwezig.

Labiatae Juss.

Mentha aquatica L. Veel aan slooten en waterkanten.

Mentha gentilis L. Slooten op den Ankelaar en de Beemte; ook te Beekbergen.

Mentha arvensis L. Algemeen op vochtig bouwland; een lastig onkruid.

Lycopus Europaeus L. Overal op vochtige plaatsen.

Salvia pratensis L. In 1874 op de bermen van den Zutfenschen straatweg. Is met het nivelleeren verdwenen.

Thymus Serpyllum L. Algemeen.

Nepeta Cataria L. In 1852 trof ik deze te Hoog-Soeren en later in 1870 nog eens onder een heg op de *Eendragt* aan. Slechts in één exemplaar.

Glechoma hederacea L. Algemeen.

Lamium amplexicaule L. Algemeen op moesgronden.

Lamium purpureum L. Id. Id.

Lamium album L. Algemeen.

Galeobdolon luteum Huds. In 1850 veel in het Beekbergerwoud. Nog is die plant op de in weiland herschapen plek gronds aan slootkanten te vinden.

Galeopsis ochroleuca Lam. Is de minst algemeen voorkomende soort van dit geslacht.

Galeopsis Tetrahit L. Algemeen.

Galeopsis versicolor Curt. Houdt het midden in verspreiding.

- Stachys sylvatica* L. Overal vrij overvloedig.
- Stachys palustris* L. Zeer veel op vochtige bouwlanden.
- Stachys arvensis* L. De meest voorkomende soort.
- Ballota foetida* Lam. Komt alleen voor te Loenen en in de buurt Lieren te Beekbergen.
- Leonurus Cardiaca* L. Plukte ik in 1852 te Beekbergen, waar zij nog veel voorkomt en in 1873 in het Soerensche bosch. Opmerking verdient, dat de bladen der Beekberger individuen allen zachtharig, die van Soeren allen kaal zijn.
- Scutellaria galericulata* L. Hier en daar, zeldzaam; veel in den omtrek van het voormalig Beekbergerwoud.
- Prunella vulgaris* L. Zeer algemeen.
- Ajuga reptans* L. Minder algemeen.
- Teucrium Scorodonia* L. In 1851 vond ik haar op Laag-Buurlo en in 1870 nog eens op een wal te Wormingen. Van de eerste standplaats verdwenen.
- Lentibularieae* Rich.
- Pinguicula vulgaris* L. Reeds in 1850 overvloedig door mij op drassige heide geplukt. Is hier overal zeer algemeen. Lacoste. 1856.
- Utricularia vulgaris* L. Slooten in Wormingen. 1852.
- Utricularia neglecta* Lehm. Slooten bij het Fort. 1876.
- Utricularia minor* L. Slooten bij de Ram. 1852
- Utricularia Bremii* Heer. Bleek meer bij Uttel. 1876.
- Primulaceae* Vent.
- Lysimachia thyrsiflora* L. Sedert 1870 telken jare door mij waargenomen langs het Dierensch kanaal. Zelden met bloem.
- Lysimachia vulgaris*. Zeer algemeen.
- Lysimachia punctata* L. In 1872 aan eene sloot tusschen de Pasch en Maria's lust gevonden. Door terreinverandering in 1875 aldaar verdwenen.
- Lysimachia Nummularia* L. Vooral aan de Noord-Oostzijde van Apeldoorn en te Beekbergen voorkomend.
- Lysimachia nemorum* L. In 1853 in het Beekbergerwoud

geplukt, vond ik haar nog aldaar in 1872. Thans door terreinsverandering verdwenen.

Anagallis arvensis L. Komt zelden in moestuinen voor.

Primula elatior Jacq. Langs de groote Wetering, grens der gemeente Voorst, bij de Kar, in 1853 en nog heden.

Primula officinalis Jacq. Van 1852 heb ik haar in mijn herbarium uit het Beekbergerwoud. Ook Wittewaal vond beide planten aldaar vóór 1850.

Hottonia palustris L. Zeer algemeen.

Plantagineae Juss.

Littorella lacustris L. Is zeer algemeen langs de boorden van het kanaal naar Dieren en in het Loosche Broek. Voorts overal in heideplassen.

Plantago major L. Niet zeer algemeen.

Plantago media L. Komt slechts sporadisch voor.

Plantago lanceolata L. Zeer algemeen.

Plantago arenaria W. K. In zandgrond aan de Loolaan vond ik haar in 1874 in een enkel exemplaar. Heeft zich niet weder vertoond.

Amarantaceae Juss.

Amarantus sylvestris Desf. (Prodr.) Komt sporadisch nu en dan in moestuinen alhier voor.

Amarantus retroflexus L. In 1873 op tuingrond aan de Loolaan gevonden. Het ijverige wieden heeft hare verbreiding aldaar tegengehouden.

Chenopodeae Vent.

Chenopodium album L. Algemeen.

Chenopodium polyspermum L.

var. *cymoso-racemosum*. Zeer zeldzaam op moesgronden.

var. *spicato-racemosum*. Zeer algemeen op moesgronden.

Atriplex patula L. Menigvuldig op aardappelakkers en in moeshoven.

Atriplex latifolia L. Minder algemeen op gelijke plaatsen.

Polygoneae Juss.

Rumex Hydrolapathum *Huds.* Is de minst voorkomende soort.

Rumex crispus *L.* Zeer zeldzaam.

Rumex obtusifolius *L.* Algemeenste soort.

Rumex conglomeratus *Mur.* Algemeen.

Rumex Acetosa *L.* Zeer algemeen.

Rumex Acetosella *L.* Als de vorige.

Polygonum Bistorta *L.* Kwam in 1852 overvloedig voor langs de Griftbeek. Is nog maar op één plekje te vinden, waar zij niet aan uitroeiing blootstond.

Polygonum amphibium *L.*

var. *terrestre*. Komt in de Wormsche maten zeer enkel voor.

Polygonum pallidum *With.* Algemeen op aardappelakkers op vochtige plaatsen.

Polygonum nodosum *Pers.* Zeldzaam.

Polygonum Persicaria *L.* Zeer algemeen.

Polygonum Hydropiper *L.* Algemeen.

Polygonum minus *Huds.* Vrij veel voorkomend.

Polygonum orientale *L.* Nu en dan vond ik deze plant hier en daar in een verdwaald exemplaar. In October van 1878 onder een heg te Beekbergen uit een tuin ontvlucht.

Polygonum aviculare *L.* Algemeen.

Polygonum Convolvulus *L.* Algemeen.

Polygonum dumetorum *L.* Zeldzaam.

Polygonum Fagogyrum *L.* Algemeen verbouwd en verwilderd.

Empetreae Nutt.

Empetrum nigrum *L.* Aan de Sprengen bij de Arnhemse tol. 1872. Voorts te Uttel en Meerveld. 1852.

Euphorbiaceae Juss.

Euphorbia Helioscopia *L.* Algemeen in moeshoven.

Euphorbia Peplus *L.* Als de vorige, doch menigvuldiger.

Euphorbia Lathyris *L.* Nu en dan in moeshoven.

*Urticeae Juss.**Urtica urens* L. Algemeen.*Urtica dioica* L. Algemeen.*Humulus Lupulus* L. Algemeen.*Cupuliferae Rich.**Fagus sylvatica* L. Algemeen in bosschen en aangeplant.*Quercus pedunculata* Ehrh. Als voren.*Corylus Avellana* L. Veel in kreupelhout.*Salicineae Rich.**Salix alba* L. Hier en daar aangeplant.*Salix babylonica* L. Aangeplant.*Salix purpurea* L. Vroeger in de Pasch aangetroffen, thans aldaar nog.*Salix Caprea* L. Minder algemeen.*Salix aurita* L. Algemeen.*Salix repens* L. Algemeen.*Populus alba* L. Hier en daar aangeplant.*Populus canescens* Sm. Aangeplant, in heggen, enz.*Populus tremula* L. Zelden aangeplant.*Populus pyramidalis* Roz. Als de vorige.*Populus nigra* L. Allerwege aangeplant.*Betulineae Rich.**Betula alba* L. Zeer algemeen.*Betula pubescens* Ehrh. Zeer zeldzaam.*Alnus glutinosa* Gaertn. Algemeen op moerassige plaatsen.*Myricaceae Rich.**Myrica Gale* L. Zeer algemeen op drassige heidevelden.*Coniferae Juss.**Juniperus communis* L. Nog hier en daar te Apeldoorn en Beekbergen. Veel te Loenen.*Pinus sylvestris* L. Algemeen aangeplant en verwilderd.*Pinus Larix* L. Aangeplant.*Pinus Abies* L. Aangeplant.*Pinus Picea* L. Aangeplant.*Pinus Strobus* L. Aangeplant.

Hydrocharideae DC.

Elodea canadensis R. A. M. In het Apeldoornsch kanaal en in slooten.

Hydrocharis Morsus ranae L. Algemeen in slooten en grachten.

Alisma Plantago L. Zeer algemeen.

Alisma natans L. Als de vorige soort.

Alisma ranunculoides L. Minder algemeen dan de vorige soort.

Juncagineae Rich.

Triglochin palustre L. Zeer algemeen.

Potameae Juss.

Potamogeton natans L. Zeer algemeene soort.

Potamogeton oblongus Viv. Uddelermeer Unio 1849.

Voorts veel in slooten te Apeldoorn, langs den Zutfenschen straatweg en in de buurt Wormingen. Kok Ank.

Potamogeton rufescens Schrad. Zeldzaam. Uddelermeer Unio 1849. Grachten bij het Fort te Apeldoorn 1876. Kok Ank.

Potamogeton gramineus L. Kanaal naar Hattem. September 1878.

» var. *graminifolius*. Uddelermeer. Unio 1849.

» var. *heterophyllus* Uddelermeer. Unio 1849.

Potamogeton perfoliatus L. In het Kanaal naar Hattem.

Potamogeton crispus L. Is niet zeer algemeen.

Potamogeton obtusifolius. M. et K. zeer veel in de grachten bij 't Fort (eene boerenhoeve) en eene enkele maal in het Kanaal aangetroffen. Op beide groeiplaatsen vond ik ze in 1874 en 1875.

Potamogeton pusillus L. Komt hier en daar voor. Slooten aan den Zutfenschen weg. Loosche broek. Loenen.

Voorts zeer enkel in het Apeldoornsche Kanaal.

Potamogeton densus L. Trof ik in 1872 overvloedig

aan in slooten op de boerderij *het Woud* te Beekbergen en in een poeltje op den Ankelaar. Dus nog zeldzaam.

Najadeae Link.

Najas minor All. Voor een 25tal jaren verzamelde Dr. van der Sande deze zeldzame plant in het Kanaal tusschen Apeldoorn en Vaassen. IJverige nasporingen gedurende de laatste 8 jaren hebben mij de plant op die plaats niet kunnen doen wedervinden. In Augustus 1878 vond ik ze onder Heerde in hetzelfde kanaal.

Lemnaceae Link.

Lemna trisulca L. Is hier zeer algemeen naar de kanten van den Ankelaar, Broekland enz.

Lemna minor L. Algemeen.

Typhaceae Juss.

Typha angustifolia L. Weinig voorkomend in slooten bij de Kar, Ankelaar, Beemte en Broekland.

Typha latifolia L. Als voren op dezelfde groeiplaatsen, doch veelvuldiger.

Sparganium ramosum Huds. Weinig algemeen en spaarzaam.

Sparganium simplex Huds. Komt veel meer voor.

Sparganium natans Fries. Veelvuldig in 1875 aangetroffen in de Dalhoven op de Beemte.

Calla palustris L. In het 1° supplement op den Prodrômus vind ik aangeteekend: Apeldoornsche Kanaal, Kok Ank. Dit is onjuist en moet zijn: Poel bij de Jonas aan het Apeldoornsch Kanaal. Eigenlijk reeds gemeente Vaassen. Nog steeds is de plant daar jaarlijks te vinden.

Orchideae Juss.

Orchis Morio L. Algemeen op drassige weilanden.

Orchis maculata L. Als de vorige.

Orchis maculata L. var. *curvifolia Nyl.* 1° supplement Prod. Apeldoorn. Kok Ank.

Orchis latifolia L. Als de vorige, zoomede op hooge zeer droge heidevelden bij Hoog-Buurlo en Asselt.

Platanthera bifolia Rich. Zeer algemeen.

Epipactis latifolia *All.* Zeer zelden in de bosschen van de Mheen, Laag-Buurlo en elders.

Spiranthes autumnalis *R.* Dr. Suringar vond haar in 1870 in of bij het Beekberger Woud.

Malaxis paludosa *Sw.* In 1875 vond ik haar zeer enkel in het Kootwijker veen. Overvloedig tusschen de Ram en de Jonas aan het kanaal naar Hattem.

Irideae *Juss.*

Iris Pseudacorus *L.* Zeer algemeen.

Asparageae *Juss.*

Convallaria Polygonatum *L.* Algemeen in kreupelhout.

Convallaria multiflora *L.* Zeldzaam onder akkermaalshout; nabij Schoonbroek in het voorjaar van 1878 één exemplaar gevonden.

Convallaria majalis *L.* Overvloedig in de Hoenderloosche bosschen.

Maianthemum bifolium *DC.* Hoog-Soerensche en Wieselsche bosschen.

Lillaceae *DC.*

Ornithogalum umbellatum *L.* In gering aantal komen onder zware eiken, in het Park op het Loo, niet bloeiende exemplaren voor.

Gagea stenopetala *Rchb.* In groote menigte in het voorjaar van 1878 op een terrein bij het station, dat drie jaren braak had gelegen. Vroeger nooit aldaar waargenomen.

Allium vineale *L.* Zeer algemeen in heggen en bosschen.

Narthecium ossifragum *Huds.* Is in het gebied te vinden op een drassig plekje bij den Rotterdamschen kopermolen. In Krepelsbosch in enkele exemplaren, onder Beekbergen en veel in het Kootwijker veen bij Asselt.

Juncaceae *Barth.*

Juncus conglomeratus *L.* Algemeen.

Juncus conglomeratus *L.* var. *diffusus*. In 1876 door mij gevonden op Laag-Buurlo.

Juncus effusus *L.* Algemeen.

Juncus obtusiflorus *Ehrh.* Is zeldzaam te noemen.

Juncus sylvaticus Reich. Een der algemeenste Junci.
Juncus lamprocarpos Ehrh. Tamelijk overal voorkomend.
Juncus supinus Moench. Veel in het kanaal en andere
 stilstaande heideplassen.

Juncus supinus Moench. forma fluitans. Uddelermeer
 Unio 1847. Bleeker meer 1875 Kok Ank.

Juncus squarrosus Jacq. Zeer algemeen.

Juncus tenuis W. Als de vorige soort.

Juncus bufonius L. Als de vorige soort.

Luzula albida DC. In 1872 ontdekte ik deze soort in
 tamelijke hoeveelheid in het Park op het Loo; thans nog
 aldaar aanwezig.

Luzula campestris DC. Zeer algemeen.

Luzula multiflora Lej. Uddelermeer. Unio 1847. Voorts
 op onderscheidene plaatsen in de Gemeente. Kok Ank.

Luzula multiflora Lej. var. compacta. Vroeger veel
 in het Beekbergerwoud, thans nog aldaar in slooten.

Cyperaceae Juss.

Cyperus fuscus L. Werd in het jaar 1870 in of bij het
 Beekbergerwoud gevonden door Dr. Suringar.

Rhynchospora alba Vahl. Zeer algemeen op drassige
 heidevelden in de geheele gemeente

Rhynchospora fusca R. Als de vorige soort.

Heleocharis palustris R. Br. Algemeen in slooten
 en langs waterkanten.

Heleocharis multicaulis Sm. Veel minder algemeen
 dan de vorige.

Heleocharis acicularis Br. Uddelermeer (Prodromus).
 In 1850 vond ik haar op Laag-Buurlo. Is echter aldaar ver-
 dwenen.

Scirpus caespitosus L. Overal zeer algemeen in de
 geheele gemeente.

Scirpus pauciflorus Ligthf. In 1876 vond ik de plant
 in een poeltje tusschen de Papegaai en de Ram aan het
 Apeld. Kanaal.

Scirpus fluitans L. Zeer algemeen.

Scirpus setaceus L. Is nog al zeldzaam. Uddelermeer Prod.; Apeldoorn. 1^e. Supp. op den Prod. In 1873 vond ik haar aan den Ankelaar-weg in eene droge sloot.

Scirpus maritimus L. De eenige groeiplaats der plant was in de stuwkolk der dekenfabriek alhier. Met het dempen van deze is de plant sedert een paar jaar verdwenen.

Scirpus sylvaticus L. Komt weinig voor aan den Kanaaldijk bij de 1^e Sluis. Vroeger ook aan de groote vijver in de Pasch, doch thans door demping in het vorig jaar verdwenen. Voorts te Loenen.

Eriophorum vaginatum L. Maakt de hoofdplantengroei uit van het Kootwijker veen bij het station Asselt. In 1876 vond ik deze aldaar menigvuldig.

Eriophorum angustifolium Roth. Algemeen.

Eriophorum gracile Koch. Kootwijker veen 1876. Echter veel minder menigvuldig dan *E. vaginatum*.

Ook in het 1^e Supp. op den Prodr. vind ik aangeteekend onder N°. 1131. *E. gracile* Koch. Apeld. K o k A n k. De plant, die ik destijds onder dien naam inzond, was afkomstig van de Barrewinkel. In dit jaar zond ik weder een exempl. van dien tijd en plaats op voor het Herb. der Vereeniging, doch meen ik dat de Hoogleeraar O u d e m a n s heeft uitgemaakt deze die soort niet was. Het bedoelde supplement bezat ik niet vóór November van dit jaar.

Nog vond ik in bovengemeld veen eene soort van *Eriophorum*, die nog niet met zekerheid bestemd is.

Carex dioica L. Niet zeer algemeen. Drassige heide bij de Ram, Beekbergen, buurt Zilven onder Loenen.

Carex pulicaris L. Apeldoorn, Wtt. *Prodromus*.

Carex vulpina L. Hier en daar, niet algemeen.

Carex muricata L. Dalhoven op de Beemte.

Carex teretiuscula Good. Beekbergerwoud Wtt. in Herb. V. Z. Thans verdwenen door kultuur.

Carex paniculata L. In het vorige jaar ontdekte ik deze plant op een eilandje midden in het Bleeke meer bij Uttel. Voorzoover mij bekend, groeit zij nergens anders in de gemeente,

- Carex brizoides* L. Zeer algemeen.
- Carex stellulata* Good. Komt meer bepaald voor op drassige weilanden onder Wormingen met de volgende soort.
- Carex leporina* L. Als de vorige.
- Carex elongata* L. Plukte ik vóór jaren in het Beekbergerwoud.
- Carex canescens* L. Slooten in Wormingen. Beekbergen.
- Carex vulgaris* Fries. Algemeen.
- Carex acuta* L. Zeldzaam.
- Carex praecox* Jacq. Komt weinig voor.
- Carex ericetorum* Pollich = *C. ciliata* Willd. Deze soort ontdekte ik in het voorjaar van 1877 op de hooge heide achter het station Asselt.
- Carex panicea* L. In menigte op broekgronden en aan het kanaal voorkomend.
- Carex pallescens* L. Voor de eerste maal in deze gemeente, doch in zeer weinige exemplaren, vond ik de plant in dit jaar in het Park op het Loo.
- Carex flava* L. Tamelijk algemeen aan waterkanten en op broekgronden.
- Carex Oederi* Ehrh. Ook hier en daar voorkomend. Veel aan het Bleeke meer te Uttel.
- Carex Pseudocyperus* L. Niet algemeen. Hier en daar op den Ankelaar, Beemte en Broekland. Beekbergen.
- Carex ampullacea* Good. In een veentje bij de Ram vond ik haar in 1874. Voorts Uddelermeer. Unio 1849. Bleeke meer 1876. Kok Ank.
- Carex vesicaria* L. Redelijk algemeen. Vooral in slooten aan den Zutfenschen weg, Ankelaar, Broekland, Beemte en Beekbergen.
- Carex paludosa* Good. In een poeltje op den Ankelaar.
- Carex hirta* L. Vrij algemeen.
- Gramineae Juss.**
- Panicum sanguinale* L. Komt zeer zeldzaam hier voor.
- Panicum glabrum* Gaud. Algemeen.

- Panicum Crus Galli* L. Algemeen.
- Setaria viridis* P. B. Algemeen.
- Phalaris canariensis* L. Komt nu en dan op mest-
hoopen en in tuinen voor.
- Phalaris arundinacea* L. Veel aan waterkanten en
zelden op weiland.
- Hierochloa odorata* Wahl. Nergens anders dan aan
het Kanaal naar Hattem, doch niet menigvuldig.
- Anthoxanthum odoratum* L. Algemeen.
- Alopecurus pratensis* L. Algemeen.
- Alopecurus geniculatus* L. Zeldzaam in zaaigras.
- Alopecurus fulvus* Sm. Kwam vroeger veel in het Beek-
bergerwoud voor.
- Phleum pratense* L. Algemeen.
- Leersia oryzoides* Sw. In Augustus 1876 vond ik deze
tamelijk menigvuldig in bloei aan de Grift tusschen de Ram
en de Jonas.
- Agrostis stolonifera* L. Redelijk algemeen.
- Agrostis vulgaris* With. Zeer algemeen.
- Apera Spica venti* P. B. Algemeen in roggevelDEN.
- Calamagrostis lanceolata* Roth. Zeldzaam. In de
buurt van de Barrewinkel.
- Calamagrostis Epigeios* Roth. Als de vorige soort. Op
Laag-Buurlo vond ik deze in 1852.
- Calamagrostis Epigeios* Roth. var. *glauca* Zutfen-
schen weg 1876.
- Psamma arenaria* R. S. Op hooge heuvels bij Beekber-
gen. Zeer veel in de Kootwijker zanden.
- Phragmites communis* Trin. Algemeen.
- Aira caespitosa* L. Is tamelijk zeldzaam.
- Aira flexuosa* L. Zeer algemeen.
- Aira flexuosa* L. var. *pallida*. Veel in het Park op
het Loo.
- Corynephorus canescens* P. B. Algemeen op dorre
plaatsen.
- Holcus lanatus* L. Algemeen op weilanden.

- Holcus mollis* L. Ook vrij algemeen onder struiken, boomen enz.
- Arrhenatherum elatius* M. K. Algemeen, maar niet menigvuldig.
- Avena hybrida* *Peterm.* Vond ik dezen zomer op het klaverland hieronder vermeld in een paar exemplaren.
- Avena sativa* L. Wordt veel verbouwd.
- Avena fatua* L. In tamelijk veel exemplaren in Juli op het klaverveld als voren.
- Avena pubescens* L. Komt vrij zeldzaam hier voor.
- Avena flavescens* L. Nog zeldzamer, nu en dan in zaaigras.
- Avena caryophyllaea* *Wigg.* Zeer algemeen op dorre plaatsen.
- Avena praecox* P. B. Als de vorige.
- Triodia decumbens* P. B. Algemeen op heidevelden.
- Briza media* L. Veel op vochtige grazige plaatsen.
- Poa annua* L. Algemeen.
- Poa nemoralis* L. Zeer veel in het Park op het Loo.
- Poa trivialis* L. In weilanden, aan wegen, enz. algemeen.
- Poa pratensis* L. Hier en daar op vette gronden.
- Glyceria spectabilis* M. K. Tamelijk zeldzaam. Veel op den Ankelaar, Beemte, Broekland, Beekbergen.
- Glyceria fluitans* R. Br. Allerwege.
- Sclerochloa rigida* *Panz.* In aanzienlijke hoeveelheden in Juni 1877 aangetroffen op het meer gemelde klaverveld.
- Molinia coerulea*. *Mönch.* Allerwege op schrale gronden.
- Dactylis glomerata* L. Allerwege.
- Cynosurus cristatus* L. Als de vorige.
- Festuca bromoides* L. Hier en daar op schrale weilanden.
- Festuca ovina* L. var. *tenuifolia*. Algemeen.
- Festuca duriuscula* L. Op schrale plaatsen en in zaaigras.
- Festuca rubra* L. Komt vrij zeldzaam voor.

Festuca gigantea Vill. Komt alhier voor volgens het 1^e supplement op den Prodrômus.

Festuca arundinacea Schreb. In Juni 1878 heb ik de plant voor het eerst alhier aangetroffen, langs het verbindings-kanaal der kleine en groote vijvers in het Park op het Loo, echter in geringe hoeveelheid.

Festuca elatior L. Komt voor onder zaaigras en op klavervelden, zoomede bij de nieuwe haven, aangevoerd met hooiladingen.

Bromus secalinus L. Zeer zeldzaam. Slechts enkele malen heb ik haar in de gemeente aangetroffen.

Bromus racemosus L. Zeldzaam onder zaaigras.

Bromus mollis L. Algemeen.

Bromus inermis Leyss. In een enkel exemplaar in Juli van dit jaar gevonden op het hieronder vermeld klaverveld.

Bromus sterilis L. Onder heggen hier en daar.

Triticum vulgare Vill.

var. *aestivum* L. Nu en dan in klavervelden.

var. *hybernicum* L. Als voren.

Triticum repens L. var. *vulgare*. Overal.

Secale cereale L. Wordt algemeen verbouwd.

Hordeum vulgare L. Wordt zelden verbouwd.

Hordeum murinum L. Zeer zeldzaam.

Lolium perenne L. Algemeen.

Lolium perenne L. var. *ramosum*. Vond ik in 1876 in tamelijk veel exemplaren op een stukje vetten grond.

Lolium italicum A. Brn. Veel aangebouwd en verwilderd.

Lolium temulentum L. In enkele exemplaren in 1878 op onderstaand klaverveld gevonden.

Nardus stricta L. Zeer algemeen.

ADDENDA.

Cruciferae Juss.

Barbarea stricta Andr. Boorden van de Stouwgraaf en de groote Wetering bij den Teuge.

Barbarea intermedia Boreau. In 1872 alhier op weiland in vele exemplaren gevonden.

CRYPTOGAMAE VASCULARES.

Equisetaceae DC.

Equisetum arvense L. Zeer algemeen.

Equisetum palustre L. Zeer algemeen.

Equisetum limosum L. Zeer algemeen.

Marsiliaceae R. Brwn.

Pilularia globulifera L. Komt veel voor aan het Kanaal naar Dieren, zoomede aan het Bleeke meer te Uttel.

Lycopodiaceae DC.

Lycopodium Selago L. In groote hoeveelheid, doch verspreid, in het voorjaar van 1876 op een stukje heidegrond bij Laag-Buurlo alhier door mij gevonden, zoomede, doch slechts in enkele exemplaren, op het Kootwijker veld bij het station Asselt.

Lycopodium inundatum L. Zeer algemeen.

Lycopodium Chamaecyparissus A. Braun. In groote hoeveelheid op het Kootwijker veld 1876. Grens der Gemeente.

Lycopodium clavatum L. Komt hier en daar voor, soms in groote hoeveelheid; zoo op heiden bij Wenum.

Filices L.

Botrychium Lunaria Sw. Trof ik in 1872 verspreid aan, in en aan de bermsloot van den grindweg van het Loo naar Vaassen.

Polypodium vulgare L. Zeer algemeen.

Polypodium Phegopteris L. Komt alleen voor langs diepe beekjes, in het Park op het Loo, waar de plant in 1852 en later door mij en in 1858 door den Hoogleraar Oudemans werd waargenomen.

Polypodium Dryopteris L. Werd voor jaren in het Beekbergerwoud door den Hr. Wittewaal gevonden. Zelf vond ik de plant in 1852 en later aan sprengen in het Park op het Loo.

Polystichum Thelypteris Roth. In het Beekberger woud werd de plant in 1870 gesignaleerd door den Hoogleeraar Suringar, terwijl ik zelf haar aantrof op een eilandje in het Bleeke meer te Uttel in 1876.

Polystichum Filix mas Roth. Komt slechts hier en daar voor.

Polystichum Filix mas Roth. var. *truncata*. In het Park op het Loo, in 1874, in eenige exemplaren. Zeer kenbaar is deze plant aan hare geelgroene kleur.

Polystichum cristatum Roth. Eén exemplaar ontmoette ik in het Kootwijker veen in 1876.

Polystichum spinulosum DC. Zeer algemeen.

Asplenium Filix femina Bernh. Zeer algemeen.

Asplenium Ruta muraria L. Zeer veel op de binnenzijde van den ringmuur van 's Konings moestuin op het Loo.

Blechnum Spicant Roth. Algemeen.

Pteris aquilina L. Algemeen in de bosschen.

Deze lijst zoude niet volledig zijn, zonder daaraan toe te voegen de onderstaande planten, dië ik in den zomer van dit jaar vond op eenen klaverakker achter de Deventer Tol en bezijden den Deventer Straatweg, ter grootte van eene halve hectare. Hoe die planten daar kwamen is niet twijfelachtig. Het bedoelde stuk grond was het jaar te voren nog heidegrond, waar de hoofdflora, behalve uit *Erica Tetralix*, nog bestond uit *Arnica montana*, *Lycopodium Selago*, *clavatum* en *inundatum*, *Drosera rotundifolia* en *intermedia*. De bodem was sterk leemhoudend en werd na bewerkt en met compost, afkomstig van de Marokijnlederfabriek alhier, bemest te zijn, met haver en klaver bezaaid. De hoofdmassa van dezen mest bestond uit ten deele versch gebruikte, ten deele vergane sumak (*Rhus coriaria*), met welke looistof de schapenvellen worden gelooïd. Deze sumak was aangevoerd van Palermo en met haar de onderstaande planten:

Papaveraceae DC.

Papaver hybridum L. In een enkel exemplaar.

Cruciferae Juss.

Arabis verna R. Brn. Een exemplaar.

? *Farsetia clypeata* R. Brn. Weinige exemplaren.

Sileneae DC.

Silene gallica L. Enkele exemplaren.

Silene inflata Sm. Vele exemplaren.

? *Lychnis* Een exemplaar.

Lychnis vespertina Sibth. Vele exemplaren.

Malvaceae R. Brn.

Malva nicaeensis Allioni. Zeer veel.

Althaea hirsuta L. Veel.

? *Althaea* Weinig.

Lavatera trimestris L. Weinig.

? *Lavatera*

Geraniaceae DC.

Geranium dissectum L. Fraaie vorm. Zeer veel.

Geranium columbinum L. Weinig.

Geranium rotundifolium L. Zeer veel.

Geranium divaricatum Ehrh. 't Meest van allen.

Erodium cicutarium L'Héritier, met vrij groote bloemen.

Weinig.

Erodium moschatum L'Héritier. Veel.

Erodium malacoides Willd. Zeer veel.

Papilionaceae L.

Anthyllis Vulneraria L. var. *polyphylla*. Een exemplaar.

Medicago sativa L. Veel.

Medicago denticulata L. Veel.

Medicago minima L.? Weinig.

Medicago orbicularis Allioni. Zeer veel.

Melilotus sulcata Desf. Zeer veel.

Trifolium stellatum L. Veel.

Trifolium angustifolium L. Veel.

Trifolium lappaceum L. Weinig. -

- Trifolium globosum* L. Een exemplaar.
Trifolium resupinatum L. Talrijk.
Trifolium tomentosum L. Veel.
Trifolium? Één verdroogd exemplaar.
Trifolium glomeratum L. Zeer weinig.
Trifolium procumbens L. Iets afwijkenden vorm.
Coronilla scorpioïdes Willd. Talrijke kleine exempl.

Paronychieae St. Hil.

- Polycarpon tetraphyllum* L. Één exemplaar.

Umbelliferae Juss.

- Bupleurum protractum* Link en Hoffm. Twee exemplaren.
Bupleurum? Één klein exemplaar.
Falcaria vulgaris Bernh. Zeer weinig.
? Foeniculum Twee exemplaren.
Torilis helvetica Gmel. Twee exemplaren.
Torilis nodosa Gaertn. Meerdere exemplaren.

Stellatae L.

- Sherardia arvensis* L. var. *Walravenii* Wirtg.
 Zeer veel.

Valerianeae DC.

- Valerianella eriocarpa* Desv. Drie exemplaren.

Boragineae Less.

- ? *Lithospermum purpureo-coeruleum* L. Één exemplaar.

Rhinanthaceae Koch.

- Trixago viscosa* Reich. Drie exemplaren.

Labiatae Juss.

- Lamium purpureum* L. var. *decipiens* Sonder. Één exemplaar.

Plantagineae Juss.

- Plantago Lagopus* L. Drie exemplaren.

Gramineae Juss.

- Alopecurus*? Meerdere exemplaren.
Phleum echinatum Host. Zeer veel.
Cynosurus echinatus L. Twee exemplaren.

Festuca rigida Koch. Zeer vele exemplaren. .

Lolium temulentum L. Enkele exemplaren.

Lolium ? Drie exemplaren.

Gaudinia fragilis B. Een exemplaar.

Voorts is het merkwaardig optemerken, dat, niet tegenstaande vrij zuiver zaaizaad (haver) gebruikt was, er het jaar na den oogst eene zeer groote hoeveelheid *Hordeum vulgare* opsloeg, die den winter was overgebleven en een goed beschot leverde.

APELDOORN, December 1877.
